

כחום היום

מיכל ביבר / רותי בן יעקב

אוצרת: איריס מנדל

האור המקומי והשמש על זריחותיה ושקיעותיה העסיקו אמנים רבים לאורך שנותיה של האמנות הישראלית. התערוכה "כחום היום" של מיכל ביבר ורותי בן יעקב מבקשת להתמקד בחוויית החום והשמש הלוהטת של חודשי הקיץ. לנוכח העבודות מוסטת המחשבה גם באופן בלתי נמנע לאקלים ההופך קיצוני יותר ויותר. פיזית, אלה הטמפרטורות העולות וגלי החום הכבדים שפוקדים אותנו, ובמקביל בזירות הפוליטיות והחברתיות, תחושת הבערה והמחנק גוברת אף היא.

ציוריה של מיכל ביבר שטופי אור וצבע ומחברים בתוכם שתי פרקטיקות שהאמנית בוחנת וחוקרת: האחת של ציור מהתבוננות, עמה היא מזהה, והשנייה של ציור מקרי וחופשי, אליה חזרה בשנים האחרונות. הציור מתחיל מכתם דיו שנשפך על הבד, ביבר משחקת איתו, מלהטט עם אפשרויותיו המפתיעות ובמקביל משלבת בצבעי שמן אלמנטים מבניים ופרגמנטים מהמציאות. זהו הנוף הניבט מהחלון הגדול בסטודיו שלה וצופה לבניינים, לעצים ולמרפסות השכנים. אור השמש החזק חודר מבעד החלון וממנו לציורים. זהו אור שמפעיל ומשפיע, אור הקיץ המקומי הים-תיכוני שמושרש באמנות המקומית ומטעין את ציוריה של ביבר בצבעים עזים ובוהקים. בנוסף "מחממים" את הציורים גם אורות מלאכותיים: גופי תאורה ביתיים, נורות וגרילנדות צבעוניות שמרמזים על נוכחות משבשת ומזהמת לאור הטבעי. הצמחיה בציורים נוכחת גם היא בין שני קטבים: כמו שני מצבי רוח הנעים בין ייאוש לתקווה, מופיעים פרחים זקופים ומלאי חיות מול פרחים נבולים ויבשים שנמסו והשתופפו תחת השמש.

בניגוד למבט העירוני, עבודותיה של רותי בן יעקב כוללות נופים מדבריים שצוירו בעקבות טיול בהר הנגב. ניכרת בהן תחושת השקט בה הכל עומד מלכת, מעין פאטה מורגנה מתעתעת. רוח קדים של חמסין מנשבת מתוך הציורים, דומה שאדי חום נפלטים מתוכם ושכבת אבק דבקה בהם. היובש ונופי המדבר עוברים מן החוץ והמרחבים ומתכנסים פנימה, לנפש האדם ולדימויים אסוציאטיביים מלאי חידה. הדמויות בציורים שוכבות ועייפות כמו מחפשות מפלט מחום היום. הן שקטות ומופנמות מחד ומצד שני מכילות בערה פנימית המשלבת בין גוף לרוח. בן יעקב משחקת בין אור השמש לאנרגיה שעוברת בגוף ומוקרנת מתוכו, ובאופן חופשי ואינטואיטיבי מותירה בציור נימה רגשית וזיכרונות מרוחקים ומעומעמים.